

2026/1729

13.7.2026.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2026/1729

od 10. srpnja 2026.

o potpori području bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku u dinamičnom regionalnom sigurnosnom okruženju

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Globalna strategija Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku Unije iz 2016. kao i Strategija Europske unije protiv širenja oružja za masovno uništenje iz 2003. temelje se na uvjerenju da je multilateralni pristup sigurnosti, među ostalim razoružanju i neširenju oružja, najbolji način za održavanje međunarodnog poretka.
- (2) Stoga je politika Unije poštovati, provoditi i jačati provedbu i univerzalizaciju postojećih ugovora, sporazuma i normi o razoružanju i neširenju oružja te surađivati s trećim zemljama i pomagati im u ispunjavanju njihovih obveza u skladu s multilateralnim konvencijama i režimima.
- (3) U Zajedničkoj deklaraciji sa Sastanka na vrhu za Mediteran u Parizu od 13. srpnja 2008., kojom je osnovana Unija za Mediteran, ponovno je potvrđena zajednička težnja postizanju mira i regionalne sigurnosti, kako je navedeno u Deklaraciji iz Barcelone usvojenoj na Euromediterranskoj konferenciji održanoj 27. i 28. studenoga 1995., među ostalim pridržavanjem međunarodnih ugovora i konvencija o oružju za masovno uništenje, kao i s pomoću regionalnih dogovora, poput onih o uspostavi područja bez nuklearnog oružja.
- (4) Na Revizijskoj konferenciji Ugovora o neširenju oružja (NPT) održanoj 2010. naglašena je važnost procesa koji vodi potpunoj provedbi Rezolucije iz 1995. o Bliskom istoku („Rezolucija iz 1995.“). U tu su svrhu na Revizijskoj konferenciji NPT-a iz 2010. podržani konkretni koraci, među ostalim razmatranje svih ponuda čiji je cilj podržati provedbu Rezolucije iz 1995., uključujući ponudu Unije da bude domaćin seminaru posvećenom daljnjem djelovanju, koji je povezan sa seminarom organiziranim u lipnju 2008.
- (5) Na Revizijskoj konferenciji NPT-a iz 2010. usto je prepoznata važna uloga civilnog društva u doprinosu provedbi Rezolucije iz 1995. te su potaknuta sva nastojanja u tom pogledu.
- (6) U svojem programu za razoružanje naslovljenom „Osiguravanje naše zajedničke budućnosti“, predstavljenom 24. svibnja 2018., glavni tajnik Ujedinjenih naroda obvezao se da će surađivati s državama članicama UN-a na jačanju i konsolidaciji područja bez nuklearnog oružja, među ostalim podupiranjem daljnje uspostave takvih područja, posebice na Bliskom istoku. Te su namjere dodatno istaknute u Paktu Ujedinjenih naroda za budućnost, koji je Opća skupština Ujedinjenih naroda usvojila 22. rujna 2024., a u kojem su države članice UN-a izrazile namjeru za jačanje međunarodnog mira i sigurnosti, među ostalim uspostavom područja bez nuklearnog oružja.

- (7) Unija je kontinuirano izražavala svoju spremnost da pomogne u procesu uspostave područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku podupiranjem procesa izgradnje povjerenja, posebno u okviru seminara i radionica Unije poput onih održanih 2008., 2011. i 2012., kao i u okviru projekata o mjerama za izgradnju povjerenja koje vode uspostavi takvog područja, a koje Institut Ujedinjenih naroda za istraživanje razoružanja (UNIDIR) provodi uz potporu Unije na temelju odluka Vijeća (ZVSP) 2019/938 ⁽¹⁾ i (ZVSP) 2023/1306 ⁽²⁾.
- (8) Unija bi stoga trebala nastaviti podupirati proces koji vodi uspostavi područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku pružanjem daljnje potpore radu UNIDIR-a u tu svrhu,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Kako bi se pospješio angažman Unije na uspostavi područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku, Unija podupire projekt UNIDIR-a sa sljedećim sveobuhvatnim ciljevima:

- pomoć u ublažavanju regionalnih trendova povezanih sa širenjem oružja za masovno uništenje;
- poticanje dogovora u pogledu regionalne sigurnosti, kao i normi i procesa povezanih s kontrolom i neširenjem oružja te razoružanjem;
- razvoj dubljeg razumijevanja o povezanosti područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku s aktualnim regionalnim i međunarodnim događanjima; i
- promicanje djelotvornog, provjerljivog, uključivog i održivog područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku.

2. Podroban opis projekta naveden je u projektnom dokumentu u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Tehničku provedbu projekta iz članka 1. stavka 1. izvršava UNIDIR, koji tu zadaću obavlja pod nadležnošću Visokog predstavnika. U tu svrhu Visoki predstavnik sklapa potrebne aranžmane s UNIDIR-om.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekta iz članka 1. stavka 1. iznosi 2 000 001 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju iznosom utvrđenim u stavku 1. upravlja se u skladu s pravilima i postupcima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2019/938 od 6. lipnja 2019. za potporu procesu izgradnje povjerenja koji vodi uspostavi područja bez nuklearnog oružja i svog drugog oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku (SL L 149, 7.6.2019., str. 63., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/938/oj>).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/1306 od 26. lipnja 2023. o potpori projektu o području bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku u promjenjivom regionalnom sigurnosnom okruženju (SL L 161, 27.6.2023., str. 70., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1306/oj>).

3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja rashodima koji se financiraju iznosom utvrđenim u stavku 1. U tu svrhu sklapa sporazum o doprinosu s UNIDIR-om. Tim sporazumom utvrđuje se da UNIDIR osigurava vidljivost doprinosa Unije, u skladu s njegovom veličinom.
4. Komisija sporazum o doprinosu iz stavka 3. nastoji sklopiti u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja tog sporazuma.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju detaljnih dvanaestomjesečnih izvješća koje priprema UNIDIR. Ta su izvješća temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće.
2. Komisija pruža informacije o financijskim aspektima provedbe projekta iz članka 1. stavka 1.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.
2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci nakon datuma sklapanja sporazuma o doprinosu iz članka 3. stavka 3. Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci nakon stupanja na snagu ako se u tom roku ne sklopi sporazum o financiranju.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. srpnja 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

S. HARRIS

PRILOG

Projektni dokument

Potpora području bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku u dinamičnom regionalnom sigurnosnom okruženju**Kontekst i svrha**

Oružje za masovno uništenje i dalje predstavlja ozbiljan i trajan izazov na Bliskom istoku. Regiju obilježavaju dugotrajni izazovi povezani s nuklearnim pitanjima, uključujući nesudjelovanje u međunarodnim ugovorima, postojanje neprijavljenih programa u području nuklearnog i drugog oružja za masovno uništenje, neriješena pitanja zaštitnih mjera te kontinuirano nepoštovanje obveza, dok prethodno utvrđeni slučajevi nepoštovanja obveza u području zaštitnih mjera i dalje doprinose nepovjerenju u regiji.

Osim toga, u regiji je u novijoj povijesti korišteno kemijsko oružje, a pitanja u vezi s poštovanjem obveza iz Konvencije o kemijskom oružju (CWC) i Konvencije o biološkom oružju (BWC) i dalje su aktualna zbog slučajeva nesudjelovanja i nepoštovanja obveza.

Dodatno otežavajući te izazove, i nedržavni akteri pribavljali su i upotrebljavali kemijsko oružje, što ukazuje na slabljenje ustaljenih normi o neširenju oružja i poteškoće u njihovoj provedbi u okolnostima obilježenima sukobima i slabim upravljanjem. U posljednje je vrijeme zabilježen porast nuklearne retorike među elitama u regiji koje zagovaraju razvoj nuklearnog oružja, njegovu primjenu u sukobima ili napade na nuklearnu infrastrukturu, što je povećalo rizik od nuklearnog oružja, mogućnost prelijevanja konvencionalnih napetosti i sukoba u područje oružja za masovno uništenje te hitnost uspostave područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku.

Takva situacija, zajedno sa zastojem u regionalnoj diplomaciji u području kontrole oružja, naglašava potrebu za promicanjem dijaloga o regionalnom razoružanju, neširenju oružja i njegovoj kontroli te za uspostavom kanala za regionalni angažman.

Ciljevi

Cilj je predloženog projekta UNIDIR-a poduprijeti inicijativu za područje bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku promicanjem četiriju glavnih budućih sastavnica tog područja: (1) neširenja oružja, (2) razoružanja, (3) miroljubive suradnje i (4) provjere i zaštitnih mjera.

U okviru projekta primjenjuje se holistički pristup integriranjem istraživanja, izgradnje kapaciteta, dijaloga i partnerstava s regionalnim dionicima i vladama. Istraživanjem politika projekt će pružiti bazu dokaza potrebnu za stvaranje zajedničke baze znanja i informiranog donošenja odluka; aktivnostima izgradnje kapaciteta unaprijedit će se vještine i znanje regionalnih dionika kako bi se utvrdila moguća rješenja i načini njihove provedbe; putem dijaloga projekt će olakšati komunikacijske kanale i prostor za utvrđivanje mogućnosti za smirivanje napetosti, izgradnju povjerenja i suradnju te omogućiti da se u obzir uzmu različita stajališta; partnerstva s regionalnim dionicima i vladama olakšat će koordinirano djelovanje i razmjenu resursa.

Osim toga, ključna ostvarenja projekta prevest će se na jezike regije kako bi se osigurali njihova široka dostupnost i diseminacija, što je ključno za dosezanje do široke publike i promicanje širokog razumijevanja i većeg učinka.

Aktivnosti će obuhvaćati četiri teme:

- neširenje oružja kako bi se odgovorilo na postojeće sposobnosti i prijetnje povezane s oružjem za masovno uništenje te spriječio nastanak novih,
- razoružanje kako bi se utvrdili koraci prema uklanjanju oružja za masovno uništenje, uz oslanjanje na postojeće mehanizme i inovativne regionalne aranžmane za potporu takvim procesima,
- miroljubivu suradnju kako bi se utvrdili novi i poboljšali postojeći zajednički naponi za izgradnju povjerenja, smanjenje napetosti, utvrđivanje mjera transparentnosti i jačanje regionalnih ciljeva u području znanosti, tehnologije i razvoja,
- provjeru i zaštitne mjere za utvrđivanje tehničkih mjera kojima se osigurava da države u regiji poštuju postojeće i buduće obveze.

Projekt će pritom uzeti u obzir razvoj sigurnosnog okruženja u regiji i na međunarodnoj razini koje obilježavaju eskalacija sukoba, sve izraženija uloga nuklearnog oružja, uključujući njegov razvoj, testiranje, upotrebu i prijenos, tehnološki napredak, sve veći regionalni interes za nuklearnu energiju i suradnja u području civilnih nuklearnih programa, negativne i pozitivne promjene u dugogodišnjim politikama u području oružja za masovno uništenje te nove diplomatske prilike.

Osim toga, projekt će analizirati kako ti trendovi, uz postojeće i nove sigurnosne izazove u regiji, utječu na opseg i strukturu područja bez oružja za masovno uništenje te izvedivost njegove uspostave. Projektom će se pružiti i stručna potpora postojećim i budućim procesima povezanim s regionalnom sigurnošću i područjem bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku. Ključna ostvarenja i nalazi projekta dijelit će se i priopćavati relevantnim akterima i dionicima u okviru projektnih aktivnosti prijenosa znanja te sudjelovanja na regionalnim sastancima i u multilateralnim procesima.

Metodologija

Nadovezujući se na prve dvije faze, u okviru kojih su uspostavljene zajedničke baze znanja o povijesnim događajima i dosadašnjim naporima, osigurana potpora država regije i utvrđene ideje za premošćivanje razlika u politikama kao i područja za daljnja istraživanja i aktivnosti, ovom će se fazom projekta ti naponi proširiti i unaprijediti. Ključni zaključci i aktivnosti iz prethodnih faza uključivali su prijedloge za izgradnju povjerenja putem višerazinskih dijaloga i uključivog sudjelovanja, jačanje institucijskog pamćenja razvojem internetskih alata te poboljšanje provjere i poštovanja obveza primjenom postojećih međunarodnih okvira. Istaknute su i pouke iz prethodnih sporazuma i pregovora, poticaji i sigurnosni čimbenici koji potiču regionalni angažman, uključujući promjene u pristupu država regije nakon ZSAP-a i listopada 2023. U njemu su utvrđeni i modaliteti i područje primjene ugovora, uključujući dva glavna pristupa nuklearnom razoružanju. Nalazi projekta obuhvatili su i pitanja kao što su sustavi isporuke, uključivanje kemijskog i biološkog oružja u područje primjene zabrana, uključujući moguće specifične aranžmane u okviru OPCW-a i dodatne regionalne mjere, regionalna suradnja u području miroljubive upotrebe nuklearne energije, sve veći utjecaj umjetne inteligencije i novih tehnologija na rizike povezane s oružjem za masovno uništenje i njegovu kontrolu te komparativna saznanja iz postojećih područja bez nuklearnog oružja u pogledu uloge država izvan regije. Aktivnosti u okviru četiriju tema imat će koristi od integracije metoda analize politika i istraživanja. To uključuje dijalog, izgradnju kapaciteta, specijalizirane informativne sastanke, simulacije i vježbe za stolom, prijenos znanja i regionalna partnerstva.

Aktivnosti i rezultati

Neširenje oružja

U okviru projekta istražiti će se veze između procesa područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku i regionalnih i globalnih trendova u razoružanju, neširenju oružja i kontroli oružja te će se utvrditi mogućnosti za jačanje tih veza na nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini. Ocijenit će se i regionalna dinamika širenja oružja, uključujući kretanja koja se odnose na napredne vojne sposobnosti, potencijalne nekonvencionalne kapacitete i nova problematična područja povezana s oružjem za masovno uništenje.

Projektom će se olakšati regionalna suradnja među predstavnicima vlade i stručnjacima kako bi se razmijenila nacionalna stajališta o prijetnjama i izazovima povezanim s oružjem za masovno uništenje te utvrdili konstruktivni pristupi i premostile ideje za njihovo rješavanje.

Projektom će se poduprijeti i naponi za jačanje regionalnih pravnih, tehničkih i diplomatskih kapaciteta boljim razumijevanjem postojećih međunarodnih okvira i obveza u pogledu neširenja oružja, uključujući one u okviru Ugovora o neširenju nuklearnog oružja (NPT), Konvencije o biološkom oružju (BWC) i Konvencije o kemijskom oružju (CWC), kao i pouka iz postojećih područja bez nuklearnog oružja i njihove važnosti za proces uspostave područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku.

U okviru ove skupine aktivnosti, u sklopu projekta izradit će se **jedan znanstveni rad** u kojem će se analizirati sinergije između područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku te regionalnih i globalnih trendova u području neširenja oružja, razoružanja i kontrole oružja, uz utvrđivanje mogućnosti za njihovo promicanje na nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini. Također će sazvati **jedan dijalog** kako bi se potaknuli i pokrenuli razgovori između predstavnika vlada i stručnjaka, razmijenila nacionalna stajališta o prijetnjama i izazovima povezanim s oružjem za masovno uništenje u regiji te utvrdile ideje za njihovo rješavanje.

Razoružanje

U okviru projektnih aktivnosti istražiti će se povijesna iskustva s razoružanjem u području oružja za masovno uništenje u različitim regionalnim i međunarodnim okruženjima, pri čemu će se istaknuti pouke i uvidi relevantni za Bliski istok. Projekt će također organizirati strukturirane rasprave utemeljene na scenarijima kako bi se razmotrili načini, slijed koraka i poticaji za unapređenje regionalnog razoružanja u području oružja za masovno uništenje u različitim političkim i sigurnosnim okolnostima. Nadalje, projektom će se podupirati aktivnosti jačanja kapaciteta diplomatskih dionika i dionika civilnog društva radi poboljšanja njihova razumijevanja pristupa provjeri u području razoružanja, što može poslužiti kao temelj i potpora regionalnim inicijativama.

U okviru ove skupine aktivnosti, u sklopu projekta izradit će se **jedan znanstveni rad** u kojem će se analizirati ključna dinamika, izazovi i iskustva relevantni za unapređenje razoružanja u području oružja za masovno uništenje i njegovu provjeru na Bliskom istoku, s naglaskom na tome kako međunarodna i regionalna iskustva mogu poslužiti kao temelj za buduće napore. Uključivat će i studiju izvedivosti o zahtjevima, konceptima i oblicima provedbe regionalnog postupka provjere razoružanja. Projektom će se također sazvati **jedno događanje** na kojem će se okupiti oblikovatelji politika, tehnički stručnjaci i dionici civilnog društva kako bi razmijenili stajališta, istražili praktične načine za napredak i ojačali zajedničko razumijevanje političke, pravne i tehničke dimenzije razoružanja u regionalnom kontekstu. Također će se istražiti slijed koraka i poticaji za regionalno razoružanje u području oružja za masovno uništenje.

Miroljubiva suradnja

U okviru projekta provest će se istraživanje kako bi se razmotrili načini za smanjenje regionalnog nepovjerenja i jačanje povjerenja povezivanjem sigurnosnih pitanja sa suradničkim, nevojnim pristupima. U okviru tog rada razmotrit će se zajedničke ranjivosti u regiji i ocijeniti na koji način okviri za suradnju mogu doprinijeti stabilnosti i smanjiti oslanjanje na prisilne odgovore. U analitičkom radu istražiti će se konceptualni pristupi regionalnoj suradnji kojima se omogućuje sigurna, odgovorna i pravedna razmjena znanja, infrastrukture i sposobnosti za miroljubive znanstvene i tehnološke svrhe, uz oslanjanje na relevantna međunarodna i regionalna iskustva.

Utvrđiti će se, razviti i podupirati održivi kanali za regionalni angažman u području znanosti i politika kako bi se potaknuo dijalog među akademskim i istraživačkim zajednicama te zajednicama oblikovatelja politika kao i organizacijama civilnog društva, uz promicanje suradnje, razmjene znanja i rasprave usmjerene na budućnost o miroljubivim primjenama i izgradnji povjerenja putem znanosti.

U okviru ove skupine aktivnosti, u sklopu projekta objavit će se **jedan znanstveni rad** u kojem će se predstaviti konceptualni okviri za regionalnu suradnju kojima se podupire sigurna, odgovorna i pravedna upotreba znanstvenih i tehnoloških sposobnosti u miroljubive svrhe, uz izvlačenje pouka iz relevantnih međunarodnih i regionalnih iskustava, uključujući postojeće aranžmane utemeljene na područjima bez oružja za masovno uništenje. Istraživanjem će se utvrditi ugovorni okviri ili mjere transparentnosti kojima se može smanjiti nepovjerenje i ojačati povjerenje povezivanjem regionalne sigurnosti s neširenjem oružja, otklanjanjem zajedničkih ranjivosti i smanjenjem ovisnosti o militariziranim rješenjima.

U okviru projekta održat će se i **jedan okrugli stol** na kojem će se okupiti akademske i istraživačke zajednice te zajednice oblikovatelja politika kako bi se unaprijedila suradnja utemeljena na znanosti, razmijenile najbolje prakse i razmotrili pristupi izgradnji povjerenja i zajedničke istraživačke inicijative povezane s miroljubivim primjenama i zajedničkim regionalnim izazovima. Istražit će se temeljni čimbenici, uključujući natjecanje za resurse, sigurnost kritične infrastrukture, naprednu tehnologiju i potrebe za energijom povezane sa zdravstvenom, energetskom, prehrambenom, vodoopskrbom i okolišnom sigurnošću, kao i mehanizmi suradnje za njihovo rješavanje.

Provjera i zaštitne mjere

U okviru projekta ocijenit će se postojeći i potencijalni novi mehanizmi relevantni za uspostavu područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku, uzimajući u obzir specifičan opseg i političke uvjete regije. To će uključivati analizu pravnih, tehničkih i institucijskih izazova povezanih s osiguranjem da osjetljive aktivnosti ostanu isključivo miroljubive i da ne doprinose rizicima povezanim s oružjem za masovno uništenje.

Projektom će se poduprijeti regionalno usmjereno sudjelovanje pravnih i tehničkih stručnjaka te stručnjaka u području politika kako bi se raspravljalo o potrebama za provjerom, pristupima izgradnji povjerenja i poukama iz relevantnih međunarodnih i regionalnih iskustava, s ciljem utvrđivanja pristupa prikladnih za kontekst Bliskog istoka.

Projektom će se također olakšati strukturirani dijalog usmjeren na politike među diplomatskom, tehničkom i pravnom zajednicom radi razmatranja koncepata provjere za buduće područje bez oružja za masovno uništenje. Tim će se aktivnostima poboljšati razumijevanje izazova povezanih s provjerom, potaknuti interdisciplinarni dijalog i razmotriti potencijalna uloga postojećih i novih alata i praksi u podupiranju transparentnosti i poštovanja obveza.

U okviru projekta radit će se na izgradnji kapaciteta putem stručnih foruma, uz sudjelovanje IAEA-e, OPCW-a, Odjela za potporu provedbi BWC-a, CTBTO-a i drugih relevantnih regionalnih modela radi rasprave o regionalnim potrebama za provjerom i alatima za izgradnju povjerenja.

U okviru ove skupine aktivnosti, u sklopu projekta izradit će se **jedan znanstveni rad i jedan informativni članak** u kojima će se analizirati postojeći i potencijalni mehanizmi provjere relevantni za uspostavu područja bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku, s posebnim naglaskom na pravnim, tehničkim i institucijskim pitanjima specifičnima za taj regionalni kontekst. U okviru projekta održat će se i **jedna radionica za izgradnju kapaciteta** na kojoj će se okupiti diplomatski, tehnički i pravni stručnjaci kako bi se poboljšalo regionalno razumijevanje izazova povezanim s provjerom, promicao interdisciplinarni dijalog i istražili pristupi izgradnji povjerenja primjenjivi na buduće područje bez oružja za masovno uništenje.

Predviđeni dionici

Predloženim projektom doprinijet će se regionalnim i međunarodnim naporima u području razoružanja, neširenja oružja i kontrole oružja. Projekt će se nadovezati na mrežu uspostavljenu u prethodnoj fazi i proširiti je, uz zadržavanje kontinuiteta s postojećim partnerima te istodobno proširenje sudjelovanja radi jačanja regionalnog preuzimanja odgovornosti i uključivanja novih aktera u tom području. Ciljana publika uključuje:

- oblikovatelje politika i diplomate uključene u pitanja razoružanja, neširenja oružja i kontrole oružja u regiji i izvan nje. Ta skupina uključuje regionalne i međunarodne dužnosnike te one koji su aktivni u regionalnim i multilateralnim platformama kao što su sastanci država stranaka i revizijske konferencije NPT-a, CWC-a i BWC-a, opće konferencije IAEA-e i konferencije o području bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku,
- regionalne stručnjake iz vladinih agencija, sveučilišta, istraživačkih institucija i skupina za strateško promišljanje,
- znanstvenike u području međunarodne sigurnosti koji su usmjereni na kontrolu oružja te razoružanje nuklearnog, kemijskog i biološkog oružja i sustava njegove isporuke na Bliskom istoku, kao i na teme kao što su područje bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku i regionalna sigurnost ili nove tehnologije,
- znanstvenike, stručnjake, novi stručnjake i specijalizirane organizacije civilnog društva na Bliskom istoku s aktivnostima relevantnima za područje bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku i koje mu doprinose.

Učinak

Predloženi projekt bit će jedina platforma posvećena isključivo promicanju, olakšavanju i provedbi istraživanja o području bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku. Cilj je njegovih aktivnosti i rezultata utvrditi strategije za sprečavanje i zaustavljanje širenja oružja za masovno uništenje u regiji, ojačati inicijativu za to područje i osigurati održivost ugovora o tom području nakon njegove finalizacije. Nadalje, projektom će se unaprijediti ciljevi usklađeni s prioritetima Europske unije (EU) navedenima u Strategiji EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje. To uključuje promicanje regionalnih sigurnosnih aranžmana i procesa kontrole oružja, izgradnju partnerstava i suradnje, poboljšanje usklađenosti s multilateralnim ugovorima kao što su NPT, CWC i BWC te njihove univerzalizacije, internalizaciju normi za neširenje oružja, doprinos širenju specijaliziranih mreža stručnjaka i zajednica u regiji, jačanje normi za neširenje oružja te djelovanje na sprečavanju, odvratanju, zaustavljanju ili uklanjanju zabrinjavajućih inicijativa za širenje oružja. Projektom će se također rješavati temeljni uzroci i promicati opća sigurnost i stabilnost na Bliskom istoku, što je usko povezano s europskom sigurnošću.

Vremenski okvir

Predloženi projekt započet će sredinom srpnja 2026. i trajat će 36 mjeseci. Očekuje se da će provedba predloženog projekta biti dovršena u srpnju 2029.

Suradnja s EU-om i vidljivost

EU već dugo aktivno podupire inicijativu za područje bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku. Njegova predanost dokazana je dugotrajnim inicijativama za izgradnju povjerenja, seminarima i projektima koje financira EU. Tijekom projekta UNIDIR će surađivati s EU-om i aktivno se angažirati sa Službom EU-a za vanjsko djelovanje kao ključnim sugovornikom, kao i sa stalnim delegacijama EU-a pri UN-u u Ženevi, Beču i New Yorku. Osim objavljivanja pisanih materijala u skladu sa smjernicama EU-a o vidljivosti, vidljivost EU-a osigurat će se na svim događanjima koja suorganizira UNIDIR, među ostalim davanjem uvodnih i/ili završnih izlaganja te sudjelovanjem u svojstvu moderatora ili stručnog sudionika. Osim ako EU zatraži drukčije, UNIDIR će poduzeti sve potrebne mjere radi informiranja javnosti o tome da je EU financirao projekt te radi isticanja uloge EU-a u tom djelovanju. Amblem EU-a i izjave o financiranju upotrebljavat će se kako bi se potvrdila prisutnost EU-a i osigurala njegova vidljivost. Time će se osigurati da financijska potpora EU-a djelovanju bude vidljiva, transparentna i dobro brendirana.

Provedbeni subjekt i partner

UNIDIR je autonomni institut u okviru sustava UN-a koji provodi neovisna istraživanja o gorućim globalnim izazovima u području razoružanja, kontrole oružja i međunarodne sigurnosti s ciljem promicanja uključivog dijaloga kako bi se pronašla kreativna i učinkovita rješenja. Povijest, istraživanje i rad tog instituta na području bez oružja za masovno uništenje na Bliskom istoku potječu iz 1990-ih.

UNIDIR održava snažne i pouzdane odnose i suradnju s državama Bliskog istoka i regionalnim organizacijama. UNIDIR je prepoznat radi neutralnosti, objektivnosti i nepristranosti vlastita istraživanja.
